

ملا ناصر الدين

№43. Цъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

103 قىمتى 12 قىك

- جارده، على آباد بازارنده مسجد مكتبي

ШКОЛА

БАТЫР АЙДЖ. ДОСТОЕВСКИЙ
قۇرغانلىقىزى دەۋە كەنگەلەر
БАТЫР ВИСЛОТКА
НЧАС 10

قاشى - دوستوم، باخ، ئاجالىيىك، دىبوب ملم حرمى آرنىراجاكان، ها!

Литог. С. БЫХОВА

معلم - ها... غسل سنتارى ايکى دره: برمىجي: ...ى بولاشان بىرلىق يىخالماق، ايکىمجى: مىمىنە واستشاق، اوچىنجى: قاباڭى دالكى قىلەيە ومىشقا جوپىرەمك، دوردىمجى: جىمنىدە دىلنا سوزى سوپەممىك، بشىمجى: قاباڭى و دالكى يىخايىاندا غىل دىغاننى اوخومساق مخىرىجىلە.

Урокъ закона божія.

تازە اصول معلمە، شاڪىدرلەڭ تازە اصول اىلە سلام ويرەملىرى.
Поклонъ ученицъ по новому методу, преподавателю нового метода.

روتىر

آپونا قىيمىتى.

آفاقتازىدە و روسييەدە: ۱۲ آيلنى - ۵ مئات

" " ۶ آيلنى - ۳ مئات

" " ۳ آيلنى - ۱ مئات ۶. قبل

اجنبىي مەكتىلەردىدە: ۱۲ آيلنى - ۶ مئات

" " ۶ آيلنى - ۴ مئات

ئىشىسى ادارەزىدە: ۱۰ قېلىك، اوزگە شهرلەر ۱۲ قېلىك.

ادارە و فانتور
آفليس، داویدوف كوجىسى نمره ۲۴.
Тифлис، Давидовская ул. д № 24.

Редакция журнала «МОЛЛА-НАСРЕДДИН»

لۇغۇم ايجون آدرىس: آفليس، ملا نصر الدینە.

Тифлис، „Молланасреддин“

اعلان قىيمتى

قاباق صحىھىدە بىيەنەت ايلە بر سطراي، اقبىك، دال صىجىھىدە لە قېلىك.
آدرىس دەگىشىك خىچى ۳ دانە يىدى قىشكىڭ مارقدار.

۲۵ اوكتىبر ۱۹۰۹

۲۲ شوال ۱۲۳۷ بازار. هفتەدە بر دەفعە چىخىان تۈرك مجموعىسى در.

ملا نصر الدینەڭ اولمەجي، ايكمەجي و اوچومەجي ايلى ناڭ جىلدلىنىش ڪتابلارى و بوش جىلدلىرى ساتىلمىقىدەدر. جىلدلىڭ اوستىنە ملائىكە شىكلى و آدى، مجموعەزك تارىخى قىزىل ورق ايلە باسىلوبىدر. قىمتلىرى ادارەدە: اولمەجي ايلى ۵ مئات، ايكمەجي و اوچومەجي ايلى ۶ مئات، بوش جىلد ۷۰ قېلىك، پوچتا خرجى ايلە: اولمەجي ايلى
۶ مئات، ايكمەجي و اوچومەجي ايلى ۷ مئات، بوش جىلد ۱ مئات.

Т-во ПРОВОДНИКЪ

پرسودىنىت

شرکتى

ريغا شهرىندە

ВЪ
Р И -
Г В

1888

كارخانىلار:

رېزىنلىنىش يارچىلار ر سو كېچىر تىبىن بالىنلارلار.

رېزىنلىنىش يارچىلار ر سو كېچىر تىبىن بالىنلارلار.

«اسىيەت» و «تالق» دن قايىرلىمش ماللار.

كېچىر تىبىنلىنىش يارچىلار ر سو كېچىر تىبىن بالىنلارلار.

«لينделوام»، بىر رىنگلىي گوللى و

آزابا و ويلوسىيد شىنلىرى و حصەلىرى.

پروپقا ايلە آراlamشنىش

رېزىنلىنىش يارچىلار ر سو كېچىر تىبىن بالىنلارلار.

رېزىنلىنىش يەقادىن و غېر «قول» لار

الېبىكتىرىك ماشىناسى آلتىرى.

رېزىنلىنىش يەقادىن و غېر «قول» لار

«أيپونىت» و بىرۇزدان قايىرلىمش شىلار.

رېزىنلىنىش يەقادىن و غېر «قول» لار

فونوغرافيا آلتىرى.

هوا ايلە دولى د غير جور آقامايل شىنلىرى

رېزىنلىنىش يەقادىن و غېر «قول» لار

«لىقروست» لار.

جراج و حڪىم حەختلىرى.

ساختمە دەرىلار (گونلار).

ايلېتكىرىق قومىنىي كىنار ايدىن و سودان كېچىر آلتىرى.

زاۋافىتازىدە فابریقا آمبارى

آفليس «سالاڭ كوجىسى» نمره ۴.

تىفلىس، سولولاكىيە ئىلى № 4.

ایرمنی - مسلمان دعواسی

«روچقا» آدلان تو فدگی الینه آکوب آدینی
یازماق بیلر.

هله بوندان علاوه، ایرمنی لر یاخشی
آتیجی لارینی گوندریلر یوروپا یاه که اوراده
دارالفنون ده تحصیل تا پوب توب آنماق و بومبا
قایراماق صنعتیلی ده بیلسولر، اما مسلمانلار
ایرمنی لردن قورخمیوب الله پناه آپاریر لار،
چونکه واقعاً السانک آتنینه نه یازیلوب ایله ده
او لاجاق.

معارف اینسیقتوری عرضحالی نک آخر نده
یازیر که دعوا بر نیجه ایله ده بو شدت ایله
دوام اینشه، یقین که یدی میلیون فاقائز
مسلمانلاری بر نیجه مین ایرمنی جماعتده
تسلیم او لاجاق، یعنی باسیلاجاق.

گنجبه‌ای نیجه گورورسن، ایروانی،
باکوئی، باطوهی، قارسی و غیر برلری ده
بیله گوره: هیچ قفاوتی بودخر: مسلمان هر
بالده مسلماندر.

اداره‌دن: جناب معارف اینسیقتوریندن
خواهش ایدیرم که بیزیم ایشمزه فاریشمانوں
یعنی اونک سوزی بودر که بیز مسلمان لار
مکتبه و معارف میل ایلمیریک، یعنی ایرمنی لر
باشلیوبلار هر کندهه بر مکتب آچماغه که

آخرده بیزیم ولاینه صاحب او-ونلار.
تو تاخ که بو دوغزی بیز سوزدر، اما
بونک اینسیقتوره نه دخلى وار؟ او خوموروق -
بیز اخوموروق، باسیلاجاغیق-بیز باسیلاجاغیق

گنجبه غویرینیاسی نک معارف اینسیقتوری
بو بادوقله گنجه دیریقتورینه ییشنها دیندگی
عرض حال ده ایرمنی مسلمان دعواسی نی بیله
تعريف ایدیر:

«گنجه غویرینیاسنده ایرمنی مسلمان دعوا
سی کهنه سیاق ایله دوام ایتمک دهد. هر ایکی
طرف بیری بیری ایله ووروشماقده در لار، اما
نظره بیله گلبر که ایرمنی لر مسلمانلاری
باسیر لار، سبیبی ده بودر که ایرمنی لر غال
اولماقه گنجه و گوندوز چالیشلار، هر ایکی
طرف اوزلسری ایچون «مکتب» آئینده چیه
خانه‌لر بنا ایدوب بوراده «درس او خوماق»
اصلوی ایله دعوا مشقی گیدرلر. ایرمنی لر
روسیدن پارتیا ایله «روچقا» آدینه یاخشی
تفنگلار گنور تیزیلر، و حتی «مرکب»
آدلان بازویی ده اوز مخصوصی کارخانه‌لر نده
عمله گنوریلر. مسلمانلارلا بو جور جبهخانه
لری ایرمنی لره نسبت چوخ آزدر، و مشق
ویرن معلم‌لری قلب و بی حس درل. هفتده
آلتنی دفعه ایرمنی ضابطلری شاگردلر لر الینه
«روچقا» توفنگلارینی ویرروب و قیقالارینه
«دقتر» آدلی نشانگاهلار قویوب نشانه
وردورورلار.

بولنده تیجھسی بو اولوبدر که ایندی
گنجه غویرینیاسنده ایرمنی لر لر. بوزده اون
بیری نشانه ووره‌اقده «باسواده» در، اما مسلمان
لارلا آچماغه مین یوز لنرینک بیری گوج ایله

بیلر فابریقا بنا ایدوبالر که دخنی سکنای جاینه احتیاج اولمیاجاق.
بیله که نیچه گون بولدان ایره‌لی آغدام حکمی بر جایجه کانه
گیروپ گوروب که دکانلک حیاٹنده بیش‌جنس خالیبراری
دوزوب گونک قباغنده بر شنی فورودور. مهوم اولور که خالیبر
لردمک ایچیلمیش چائی در. دکالچی حکمیه دیبوب که بو ملیم
دیشهم در، یعنی جایجه کانه دکالارلادان ایچیلمیش چائی مفتده‌جه ینوب
اوستنه بر فدر قفرمزی رنک سیبریم و فورودوب دولدوروم
پاچه‌لاره و قازه جای آدینه ساتیرام، و پاچه‌لارلاده اوستنه
یازیزام: «مشهدی حیدر قلی‌لک جای فابریقاسدن».

ویالی راوی‌لک بوینه، بیز بو خبری «فهیر» و «استقبال»
غازه‌لرنده او خودین، اما اگر دوغری اولس، یقین دیه بیلدریک
که بوندان سورا جایلک قیمتی سوز یوخ چوخ ایکله‌جک.
ل «دهلی»

۲۰۰

گنجیه لاینه

قنزیل جی‌لرگ تاره ابحدادی.
آی ملا عمو! سنه آند ویریم: اولا، حاجی سید باقره
قز نذری آلامقینه، اینجه‌سی ملا عباسقانه نک مبارده معرفت ایله
داشته‌یقی سوزله، اوچنجه‌سی... کیمک قوی گوروم کیمک؟ هه،
تاجر حاجی مصلحی نک عامه اولان جیچنه، که ملیم بو برایجه
کامه سوزیه زورنالدا یازوب اوگا جواب ویره‌سن.

بر گونه، ایدون جی‌خدیم، گیتدمیم بازاره اوشاقلارا جیت
بنت آلماقه، یولوم بودددی، گیتدمیم بر دانه مشهدی بک برازد
راست گلديم. هر گاه تائیدرسان، بن بر نشان ویریم: آدی
مشهدی، اوزی بک، بوئی گودمله، فارنی یکه، آسدا یریشلی،
شوم کیمی قارا سقالانی و اوزیده ایران فونسلونک یانقنده عطار
لار کوچه‌سینه اولور. ایندی تائیدیکی؟ اولیبا اویلیا یادیکدان
جی‌خواردارسان. غرض، کیچیک مطلبیه: بر بش آنی آرشین جیت
آلدمیم، آیاردمیم ایو. پشمیان اولیوم که نیمه آلمیم. برده گوردم،
ملا عمو، ملیم او غلوم یو خدره: اویانی بویالی چوخ اختراریم تابا
پیلدمیم. آخری، دوردوم تیلیون ایله گوچه‌لردن خبر آلماقه؛
گنهه بر خبر چیخه‌مادی. باش‌بمه دیزیمه دوگه گیلدریم
حاجی سید باقر آشانک یانه. بردن هن اور مشهدی بیز بلک
راست گلداری، دیدی که: او غلوکه ملیم ایویمه‌در، «گیرو» آیار-
مبشم. ایله بونی ایشتیلت، ملا عمو، قوب فورو ده. او
بانه بویانه باخدیم، گوروم مدن سوابی آدام وارمی؟ گوروم،
اینجا وارا یو خدره. ایستهدیم تیز یو گوروم. یول‌قنزیل ویرن جانی
لارک یاننه سوره‌شامکه: او غلادنالدا گیرو او لارمی؟ بردن سن بادیه
دوشدک. ایندی، ملاعمو، بوخاریده الله، آشادده سن، او مشهدی
بگه بر نسبت ایله که ملیم او غلومی گیرو آیارمسان، ویرسون.
باچه‌شلا ملاعمو، مرآز سیزه باش آغرسی ویردیم، اما نه ایله‌مک،
او غول‌داندا کیچیک اولور.

گه‌موزه

- اوگا که بولک بیز خیر و شری یو خدره.

خواننده‌لر بیز سوز او خورلار که

ایرواندا خان قالما‌دی

او خال له خال دی اورا دوزدورمیش

من ده سکا جواب ویردم که

«خال منیم، جان منیم، خلقه نه بورج‌دی هارا دوزدورمیش».

اینندی ده من دیورم که هله اینسیقتوره نه بورج‌دی که

یز او شاخلازی کوچه‌لره توکیتیک که گلوب کیچن فایتوزلارلا

دالببه آیبلونلار؟

من ییزجه بونی باشه دوشیمیرم.

۷ «ملائمه‌الدین»

ادبیات

آدامی آدم ایلین پارادر

پاراسز آدمک یوزی قارادر

قوی نه املک، نجایتک اولسون

نه نجایانه حالتک اولسون

بانش آیاق عیب اینچنده اولسونده

نک بو عالمده دولنک اولسون

آدامی آدم ایلین پارادر

پاراسز آدمک یوزی قارادر

اولمسون فهمک، عقلک، ادرالک

وار نه غم تا که وارد امالاک

آنش خانه سوز ملت اینک

هر کلک سجده گاهه‌بدر خاک

آدامی آدم ایلین پارادر

پاراسز آدمک یوزی قارادر

اولیبور اولسونده انصافک

دوت قابن شبهه ایجره اسنافل

نا که وار الده بش بیچیق غروشك

میترسن گوزنده اشرافت

آدامی آدم ایلین پارادر

پاراسز آدامک یوزی قارادر.

گوله‌گن

چای فابریقاسی

یز بو گون بر خبر اشینمیشیک اگر موغرسی او سه،
فاقتازده بوندان سورا جای چوخ اوجوز اواچاق. سوز بورا-
سنده‌در که ایندی به تک یز ایچدیگمز جایلار کیانی دان گلبدی.
فاقتازده‌ده بر قدر جای چیر‌ناموریا غویرنی‌لیسته اکلیلدی، اما
بو یاوق و قتلرده آدمام مسامانلاری جای قایرماق ایچون الله

﴿ واقع‌الدھ ﴾

فافاڙ دمپر یولارینه واقع‌الارينه هر یير غازيه استه
سن تابا یيلمرسن: روس ديلنده، ايرمني ديلنده، گورجي ديلنده،
فرانك و نيميس ديلنده.

اما بر داهه مسلمان غازيه هسي هبيچ بر يالده گوره یالمزه
سن و تابا یيلمزن.

نه قمر من سعي ايله ديم، جلفادان بالاجاره كيمى بر نسخه
متلا، «رقى» غازيه هسي، يا بر نسخه زورناه تابا یيلمه ديم.
سيبي؟

سيبي بودر که هر بر واقع‌اله ماشين ديانان كيمى جوان-
لاري ز شغقول اوپورلار بوفته گيدوب و بر «وودقا» ووروب
روس خانلارينه گوز قاش ايلمه. آغ سقال مؤمناري مژد مشغول
اولورلر واغونك ايچنده دستماز آلوب نماز قيلماهه. قالانلارى ده
جلفادن بالاجاره كيمى ياتيرلار که گوزلری مردار روسلاره
ساقاشاسون.

اونك ايچيون غازيه اوخويان يو خدر.

٧ «مشهدى غلام حسین»

﴿ شيخلث موعظه هسي ﴾

و اما بعد فان احسن الاحدادت وابلغ الماعظ قوله تعالى
و بقوله يهتم المهددين.

مخبر صادق دن روایت در:

گلديار حضرتك قولوقنه یموجاته داير سوال ايله ديلرس.
حضرت بوپوردي: يمش قسمى ديدىگل نجه جوردر، متلا، جبوا.
ئنك ترشىسى ده او لا شيرينى ده، آلمالك همجنين، هم ترشىسى
هم شيرينى و هم ھيخوشى او لا. و هاييله در: نار، آرمود،
آلوچه، و غيره... او كه او زومدر، اودا جوره به جوره او لا:
كىشىشى او زوم، صحابى او زومى، اينك امچگى، پيشىگى، شفيعى
خليلى، شاهانى، عىگرى... (يو حين ده عورتلاردن برينىك سىسى
اوچالور) شيخ غصب آلود او لوب چىزىر: «اي بوسف يېغىرى
يولدىن ايلين لر، او يېجانڭ يوزىزنه توپورلا و اوندان بر چىدىك
گوتورلا سين كىسون! بر صلوات دى يىك!... قالدىك حيوانات
ستهسى - يازىزىه گورمىش كه جمیع ير يوزىزنه اولان السان-
لارلا براپرنده خداوند عالم حبوانلارده خلق بوپوروب. و نجه كە
اسناللارلا شىعىسى ده وار سنىسى ده، هاييله حبوانلارده اختلاف
مناھب موجوددر. متلا، آت شېھ، قاطر سنى، قويون، كىچى،
اينك، اوکوز، و جمیع ماؤکول اللحم حيوانات شىعىدرل. اما
قورت، تولىك، چققال، دوشان و غير ماکول اللحم سنى درلى.
بو جديتلىرى من او آدمه دبورم كە اينانير، اينانلىلار ايله
ايشىم يو خدر. من او زىمەن يو سوزلارى ديمپورم، ايندېھىن
ديېشىم، اولنه تىكىد دېھىجم: هر كىس اوروج يە، باشىن روسى

﴿ آخالىخىن ﴾

ملا عمۇ، هي يازىزىكىر كە بىزم اوردو بادده سيدلار خابىرقداد
سى وار. لاكن، گورونور، بىزم پوسخۇوك «دارالپوشىايان» لرندىن
ھېچ خېرىكەر يوخ.

اوردو بادده بر ايىچ يۈز سيدلە فخر ايىدىرسىز. اما، بىزم،
«دارالپوشىايان» دن چىخان مېنلىرچە عالملار مزدن گوز يومورسکز.
حالبۇكە سىزڭىزلىكىلار، بىزىكى لەركە يانندە، پېشىگە فارشۇسندەكى سىچان
قدىرددە اولا يېلىزلىر. اوڭا گورە كە سىزڭىز بىر نىچە يۈز سىدىكىز
وارسە، بر نىچەدە حكىمكىز، آدواقاتكىز، معلمكىز، مەندىسکز كىلىي
شىطان لېرىكىزدە وار. اما، بىزدە اونلارلا آدلارى دە چىكىلە يەلمز.
اللهك مەرەمەتىنىن، «دارالپوشىايان» دن چىخان عالملار مزنى مبارىك قىدم
لەرى فەريدە وارسە، اورادا، نە بر مكتب، و نىھەدە بر جمعيات
آدى گورە يالمزىسىز؛ بر مكتبلى سوزى ايىشىدە يالمزىسىز.

يوخ، يوخ ملا عمۇ، آجاوارا گېنگىلىرى، آخىخە يېكىجىرى و
قەرماللارى اوپىلە اىرىھەنلىي ايشلەنەن قبول ايتىزلىر.
حمد اولىسون، اللهك ويردىگەنە: مەلکەتىزلا هانى طرفە،
هانىق قابوسيئەن باخاڭىز، امام اعتمىكىلىنى، دارالپوشىايان عالمانى
گوردرسکز كە اھالىي گۆزىل نظرقارىلە شۇقە گەنلىرىلىم.
اينلىرىزلا يەلە اونلارە او قىدر مەختىرى وار كە قابولىرىدە
گورن دەدە أورپىورلار.

دارالپوشىايان رەزىڭ ئەن مەنۋىنى و بويوگى «دىغۇر دارالپو-
شىايان» دى در كە داغستانلىك مدربىك سايەسەندە طلبەسى گوندۇن گونە
أرتىر، او درجهدە كە بورالارى دولدوراندان سورا، رمضان المبابا-
رلەلەدە، شىكى، شەماشى طرقىلىنى دە محروم قۇيمىورلار.
ايىدى، گورڭىز: سىزڭە سيدلار ھەزلىدىرلار، يو خىسا بىزم دار-
الپوشىايان عالملارى؟

ملا عمۇ، بورابىنى دە سىزە مىزدە وېرىمكە بورجىلىام كە:
اوزىگە بىر لەركە بىڭىلىرى، آغارلىي، آز مازدە اولسا، چىزىخىن چىخىوب،
ماللارلا سوزلىرىنە جوقىدە قولاق آسمىرلار. اما، شىكى، جوق شىكى
يىدى قات گوگ و يرى يارادانە كە بىك و آغارلەرلا جوخى
ملاللار ايلە بر قىا و بر عقل دەدرلى.

هر چىن، ايچىزدە. آجاوارى مدرس اسکندر افندى و شريف
افندى كىلىي تازە مەذهبلىرى چىخىزىدە، اميد كە اونلارنىدە
آغزىزە ئىزدىن تىڭىز مەھرى وورولا.

- اوشاقلار ايجون.

(۱) «علی آباد» کندنده کایسا اولمدينى ايجون، اوچ نفر اوروسدن اوئرى بېلجه ايو مسلمانى خاچىرسى دىننە جىورمك ايجون «فوتسىرىزە» نامىنە بىر مىسيونىر هان كىندىدە اولان پاد شاھق اشقولك بىر گۈزىنى كايسا قايروپ و جاردىن بىر نېچە كىشىشى دعوت ايدوب جوق طننەتى ايلە دىعالىوب. هەنگاه او كىندىدە يوز اوروس اولسە د اوچ يوز ايو مسلمانى دوندرىسى نېچە اشقولى گۈرك كىلسايە جىورسون؟

(۲) گە هان كىندىدە بىر نېچە غېر تەند شخصارلا حەمت و تەپيرىلە رمضان آيىنڭ ابتداسىندە اصول جىيد اوزرە بىر مكتب بىنا اولىنىشىدى؛ نخدۇن استۇل اسقاپىا و غيرى لازىم اشىا گۈردوپ و بىر معلم دعوت اولنوب درسلەر باشلانمىشىدى. بىش نفر مىسيونىر و بىر قاضىنىڭ كۆمەگىلە بىر مكتب آنجاق اىڭىرمى گۈن ياشايوب قىله امات اولنىدى؛ اگر، او توپ قاضى ايلە اوچ يوز مىسيونىر كۆمەكتەوار روسىددەكى مسلمان مكتېلەرلا جمعى نېچە گۈن ياشارلار؟

متدين

بر گۈن، شاخىنە قالمە بازار داكاللىرىنىڭ بىرىنە او تورمىشدىم گۈردىم بىش نفر شخص گىلدى ، اللىرىنە قويونلۇك طاشاقلارى. على نقى آيىنە قاورماجى يە توقۇغ ايدىرلار كە او لارى قاوروسون. على نقى دە راضى اولىپور كە شىرىعت دەن كىنار عملە منىكاب اولىسون. بو حالىدە مېرى مەيدى آقانڭ قارداشى حاجى مېرى حسن آقا گىلدى، على نقى يە دىدىي ئىچيون قاوروپىورسان؟ دىدىي: ملاڭ بولارى حرام يبوردىقلارى ايجون، قاوروپوب آتىدى مردار ايدى يېلىمن. آقا يبوردى: سەن قاورمىاندە ويرسونلۇ، آپاروب ايدوپ يېشىوروب يۈوم. بو سۈزىن سۇرا على نقى بىر آز يۈمىشالوب دىدىي سۈزىن بىر مقات آلام، اوندان اوترى كە تاوانى سۇرا گۈرك قالا يالادام. بو آدمىرە راضى اولىپوب گېتىدىلە. حقېت ملا عمو، من او ڪىشىلى چوخ تېبز، مبارك، مۇمن و مەقى ئام گۈردىم. جۈنك اونڭ صباحى گۈنى بىر آدمىدە گۈرۇمىشىدى اوينىدە قاوروپىادى، حتى راضى اولىدىك قوى او اوچاقە بولارى كىباب ايدىم، اوڭادە راضى اولمادى كە اوچاقى اونڭ توستىسى مردار ايدىم، سورا اوچاقە توستىسى دە تاپانى مردار ايلار.

ملا عمو، بىردىن بىر مقالانى جاب ايلرسن، او ڪىشىنىڭ دىشلىرى اوخويوب، گۇنۇرۇپ سەن يازالار كە بىر نە مەداحقىدر كە ايلپورسون، مۇر بىر هان على نقى دىگ كە قارا حسن باين اوج ايلە اچارىيە گۇنۇرۇپ كە معھىن اورادە قمار اويناڭلىرىوب بىر يولي گۇنۇرۇسون. و او ز اوجارلو محلەسىنە جايچىي دکانى آچىپ كە او محلەمە تازە جوان اوشاقلار اوزگە بىھلەر دادان. ماسونلار. (ملا دايى ئيلپورسون كە نە دىبورم) مىادا بىلە سۈزلىه

از طرف ئاماشاجى.

نىستۇر

دېرىلار، بىر گۈن، روس غازىتلەرى يازىرلار كە: « ئەنلىز زىمسۇۋاڭ شوراسىنەدە ارمەنی و گۇرجىي و كېلىرى شورا يەتكىپاف ايدىوبلار كە آرواتلاردە، گۈرك، زەمسۇوا إيشلەرنە فارىش-ونلار، و اونلار لە سەچىگى لەردى اختىارلارى اولسۇن».

دوغۇرسو، بىر خېرى دويان كىلىي كېفم اوپىلە يۇزولىدى كە دىيەسە خراسان يولى باغانلۇب.

آ كىشى، بىر قوشۇرلار، بىر ساسىبايسىرلار، بىر دىنسىزلىر قويمىاڭ جاقلاركە آرواتلار دەز آرۇاتقىن بورجلارىنى گورەرلەر. قويمىاڭ جاقلار، اوچ گۇنلۇك دىنبايدە، هەركىس اوزمىزىھىي وعادتى ايلە ياشىما! كاپور اوشاخالارى، اوزلىنىڭ بو قدر اولنوب قېرىلىدەقلارى بىس دىگل، ايمىدى دە اىستىرلەر آرواتلارى باشدان جىختاردىلار.

اما، ملا عمۇ، بوراسى دە وار كە اونلار لە آرواتلارى قېرىلىپ قېرىلىسۇن، بىز دە نە؟ جالالارى جەنەم، آزماسىنلىرىدە بىلارىنى دە بول. ھاسىنلار! تىك، بىز يۈم آرواتلاردا دە گەمىسىنلار، ئەغلىت اپلىپەرلەينەسوللار. آه، كاش ايشتەممەسىدەم، باشىمەدە دىيەسەن دىگەن دۇنور. ملا عمۇ، يېلىشكە، او خازىن-سۇرا، دەخى نە ايشتەممە؟ امان، يېلىشكە نە يەمان خېر دويىدۇم؟ واتە، يېلىشكە، سەن دە اوزوگى آچىقىكەن جاتالايرىس! امان الله، يەلەدە شى اولار؟ دېرسىلر: قورخان گۈزە جوب دوشىر - مۇر، بىز ياشىمەز گاڭوابا

ملا عمۇ، يېلىشكە، نە جور دىيەم كە سەن دە بىردىن بىرە تېسکىنەيمەس! اى، باشى قاپازلى كىشى! يېلىرسن، هەمبىن شورادە نە اوپۇپ؟ يېلىرسن، هەمبىن شورادە آدىنى مسلمان قويان، آخالتا. لاق و كىلىي نەمعان بىك بالاۋاندۇق، كاپورلارا خوش گلۇن ئىچيون، بىز يە مسلمان آرواتلارىنى دە كاپور ماۋشاقالارىلە ئەمچىرىپ بىز تۇپ؟ او كاپورلار مېلىجىنىدە بىز يۈم آرواتلار لەدە آدىنى چىكوب، دېوب كە: « بىز يۈم مسلمان آرواتلارى دە قونشو آرواتلارى ايلە بىر اختىار دە، بىر درجەدە، او لماق اىستىرلار. اگر قونشو آرواتلارىنى سەچى دە اختىار بىرلەسە، گۈرك بىزىمكىرىنەم، وېرىلسون. بىز دەدە، آزماز او سە، او خويان، اختىار ساچىي او لماق اىستىن آرواتلار وار. انلىق دىگ كە بىزلى بىر وان دە، بىر غۇربىتىادەكى حق دەن كىنار ايدىسەسز».

پە، پە، پە... بودە مسلمان و كىلىي؟
لەنت، سەنە مسلمان دىيەلە!

ملا عمۇ، بىر قارا خېرى دوياندان سۇرا، بازار مەن گۈزۈمە زىنдан گۇروندى. دەخى، اوردا دورا يېلىدىم. دوز ايوه گىلدىم. اىستىردىم، يورمك پېرىشانلىقى آروادە دويورىيام، اما، ياز

آروات - اولیسا که، بو بیز سوزلری گینه ملا لصرالدین اور تالبینه سالوب؟ والله، دوغرو اولیه، اونک باشینه بر ایش آچارام که اوده «شیخ صنعاک» بوگرنده او توروب آغزینه گلمن دیمگی کوره.

با مؤمن

جدی

اداره‌دن

خیانت

جناب اسکندر بلک ملکوف یازیر که: بزم «ملیو نلی» باکو شیرمزک جمعیت خیریه سی او زکه کا سب شهرلر لاجمعیت خبریده بیندن آرق ایش کوروب. حالبوکه ملا لصرالدین یازیر که جمعیت خیریه دارالعلمک ایستول و ایسکمکلرینی تورغ ایله ساتدی. بو خبار «بہتان عظیم» در، و ملته «خیانت» در. جناب اسکندر بلک بزی خیانتله تقدير لندریکدن سورا بر آز آشاغده یازیر که:

«بز ایسکمکلری ساتمادیخ، آنجاق مکتبی با غلیوب، ایسکمکلری حاجی نلث قیز مکتبه ییندیخ»
و، مکتبونک آخریننه یلدد یازیر: «بوج اولسون معارفی ایسته مینلار»

دوغروسو، بزده ایستدیک، جناب ملکوف ایله برادر تکرار ایدوب، دی بهک که: «بلی، بلی عن بزم، بوج اولسون، معارفی ایسته میوب، او یکه مبلولنی شهرده دارالعلمینی با غلیوب ایسکمکلرینی حاجی نلث کتبه یینانلار». لاسن، یله مرثیه خوان اهلتری ملا نصرالدینه یاراشماز. فالدیکه ملا نصرالدینک «ایسکمکلر یینلیدی» برینه کایه و ایهامی اولاراق «ساتیلدي» دیگیه ملته خیانت در، یوخسا، مکتبی با غلیانلارک رفتاریه؟ - اور ایهانی او خوپانلار یلر.

مدیر و پاتن محرر: جلیل محمد قلی زاده.

اعلان لار:

باکوده ملا نصرالدین ژورنالی نلث و کلی اسلامیه مهمانخانه‌سنده اسدالله آخوندوف در.

Представитель и агент по сбору объявлений журнала „Молла-Насреддин“ для города Баку:
Гостиница „Исламия“ Асадулла Ахундовъ.

قیزی، دیهی سن یوره گیبی، یوزومده آشکار گوروب: هله، او زالما بشیدیم که آروات یانیمی کوب، باشلادی زهله توکیگه: «ای کیشی، سنی بو گون جوخ غملی گورورم، خیر او لا نداخوب؟ دیدیم: جهنم اول باشیدان، دخی نه اولادچ...؟

ظالم اوختی قوبیادی، راحت اوزانام، هی، باشلادی که: دی، گوروروم، باشکه نه بلا گلوب؟ گوروروم ال چکیم، آحیقلانا آحیقلانا دیدیم: باشکزه، فارا قادا گلوب،

دخی نه اولادچ: مسلمان ساسیالسلری، بس دگلندی، بزم جاهل لری یولدان جیهخاردوب آزدی ماقلاری که ایمدى ده ایستیرل، قیزلرمزی، آروالا لارمزی حیلیز ایله‌لر. - نه اولوب، گینه کیمک قیزی بی اوغورلوب آباروب لار؟ یوخسا، باکوده اوغلان قورتاروبمی؟ - دیدی آروات. من - سارساخ، سارساخ دالیشما، کان اویله ایش اولیه‌یدی، هائی دین سین غم چکردن. بیله، بیلمیرسن ها! بیلمیرسن که مسلمان و کیلرلری باشکزه نه بمان ایشلر آچاق ایستیرل؟!

آروات - نه؟ یوخسا، شیخ‌الاسلام و مقتی قلبیسه کاکور جیشیدی مکتبی آچاق ایستیرل؟ من - یعنی اویله بر شئی، آنجاق بو داها یمان؟ آروات - آخی، نه جور؟

من - آروات، بیله، بضم مسلمان ساسیالسلری ایستیرل که مسلمان آروالا لاری ده حکومت و ملت ایشلرینه قاریشونلر. آروات - خا... خا... خا... من ده اویله بیلمیر، بو کیشی بز زاد ذوبوب؛ یعنی، او قدرده آغلک یوخ که هنک ایله دوغوئی سهچسن؟ شک یوخ که بیزاده، یولداشلارک سنک باشک گولوبلر - اویله زاد اولماز.

من - نه سارساخلیرسن، بازار سوزی دگل، بیله، دیبرل روس غازیتلری یازوب،

آروات - یاخشی، مسلمان غازیتلریده یازاب؟ من - الله ایلمعمسین!

آروات - گوردلئی که دیوانه سوزی در. سکنه ظرفات ایلیوبلر.

آکیشی او قدرده آنلک یوخ، یللسن، که هله او تکیشی لرمزه ایلمیرلر، بزه هاردان ایلمیسلرلر؛ اللہ شکر، هله، کشی لرمز آغلربنی چاشیروب اویله ایشلر قاریشیرلر که بزده یاده دوشلک.

خا... خا... خا... والله بیلمیزم، بو کیشیر نه جور او شاق آغلی درلار که هر سوزه، هر خیاله بان قاتیلار. حکومت ایشلری هارا؟ بزم کیشی لرمز هارا؟

من - آروات، یعنی، بو سوزلر لاجوخد دگل...

ظريف

محكم

پتربورغده میخالیجیسقی شرکت
چوخ اعلا و محکم
آیاخ قابلاری

راتناوی، تیکبیلیش و ویوتلی، هر فاسونده،
هر بر بیوک ماغازه ساتیلار.

اصل مال لارك اوستنده يله نشان وار.

روس — آمریقا ریزین مانوفاکتوراسی نئٹ شرکتی

فیرماسی «ترماوغولنیق»
(اوج گوشلی)

подъ фирмой

ТРЕУГОЛЬНИКЪ

3

Докторъ П. А Р Д А З И А Н И.

دوctor پ. آردازیانی

تازلیوب تاخوشاڭىر قېلى اولونماسىنىي ايچىجي تو.

مانوف كوجىلەك نۇرە ۲۷ ر آوجالىقى میدان نۇرە ۱۳.

ساعىت ۱۲-۹ يارىمە دك، آخشار ساعت ۵-۷ دك.

اسلامبولو ده زور ئالمىزى ساقان:

سلطان بازىزىدە نۇرە ۱۶ جىات كىتابخانەندە كائىنە

زادە جىابلىرى در.

مورى آتىتىن

لۇبىولە استۇنقىندە شەكاسىڭ

درمان كار خالانسىنەن.

وقىز ضىيقىك و «لۇبىولە» آزارلارى اىچجون
اعلا مالجىدر.

چوخ محکمە طرفىندە امتحان اوولۇنۇب ھېبىتە
ايشلەن و آزارلى لار اىچىنەن آرقى شەرت تاپان درمان در،
ھە بىردى ساتىلەن. قىمتى آنچاقى ايكى مىنات در.

آدرىس: اصل آمارى: موسقىادە، نېقوساقىيە گۈچەدە نۇرە ۱۰.
Москва Никольская, 10. Леопольд Столиньц и Ко.

شېسى، بىرلىن دە
Берлинъ, 0, 27 Schicklerstrasse №6.

Первоклассная гостинница — КАВКАЗЪ

въ Тифлисѣ.

قلېىىىدە قافقاز مەمانخانەندە تىزىلەك ساڭىلەك و
راحتىلەك آرقى درەجەدە ۵۰ اوتفاچ وار و قىتلەرى يېر
مناتىن باشلاڭور. ادبىي و زىركى قۇللو قىچىلار.

ايکى جور خوراڭ ۶۰ قىك ۱ رىومقا عىراق و
برىقال شارابىلە. اوج جور خوراڭ ۷۵ قىك بىر رىومقا

خوراڭ ۱ مىنات بىر ياقال شراب و بىر قىنجان قىۋوامىلە. دورت جور
برىقىنجان قىۋوامىلە. بش جور خوراڭ ۱ مىنات قىك ۵۰ بىر
بىر رىومقا عىراق يارىم شىشە شراب و بىر قىنجان قىۋوام.

مەمان خانە صاحبىرى: قورجىلانا و سېخارولىدىز.

بادىكوبەدە مەمانخانە إسلامىه

Гостиница „Исламія“ въ гор. Баку.

نەرەرەتكى قىتى ۱ مىناتىن بىش مناتە قىدرە. آشىز
خانعىزدە هە جور آسيا و يوروبا خوركىلارى موجوددر،

استراحتى سون مشتىپىردن مەمانخانەمىزى بىر دەمە گلوب
گۈرمەلىرى رجا اوولۇر. ياسىورت سىز ماسافىلر زىخت

چىكىمىسۇلار، جوناڭ، ديوان حىكىمە گۈرە قبۇل
او لۇنپىجاڭالار، آدرىسە: غۇرنسى گۈچە لاپىق
أىونىتە مەمانخانە إسلامىه.

صاحب مەمانخانە اسماعىل محمود زادە.

Баку, Губернскяя ул. номера „Исламія“, тел. № 1251

АГЕНТЪ ПО СБОРУ ОБЪЯВЛЕНІЙ

для мѣстныхъ газетъ и журналъ въ г. Баку

Георгий Николаевич Яковлевъ
принимаетъ объявления также для журнала
Молла-Насреддинъ. Желающие пользоваться услугами
Яковлева благоволятъ вызывать его по телегону 16-98.

باڭو غۇزئەلىرىنە اعلان جمع ايلەكىدە آجىت

غۇزئەلىرىنە ايلەكىدە آجىت

«مەلائىر ئالىتەن» دە اعلان جمع ايدىر. بىرىن

خدمەتىنەن استفادە ايتىمك اىستېن جىباتن چىلىق ۱۶-۹۳ نۇرە

تېلىفون ايدە جاڭىر مايدىلەر.

هجرت

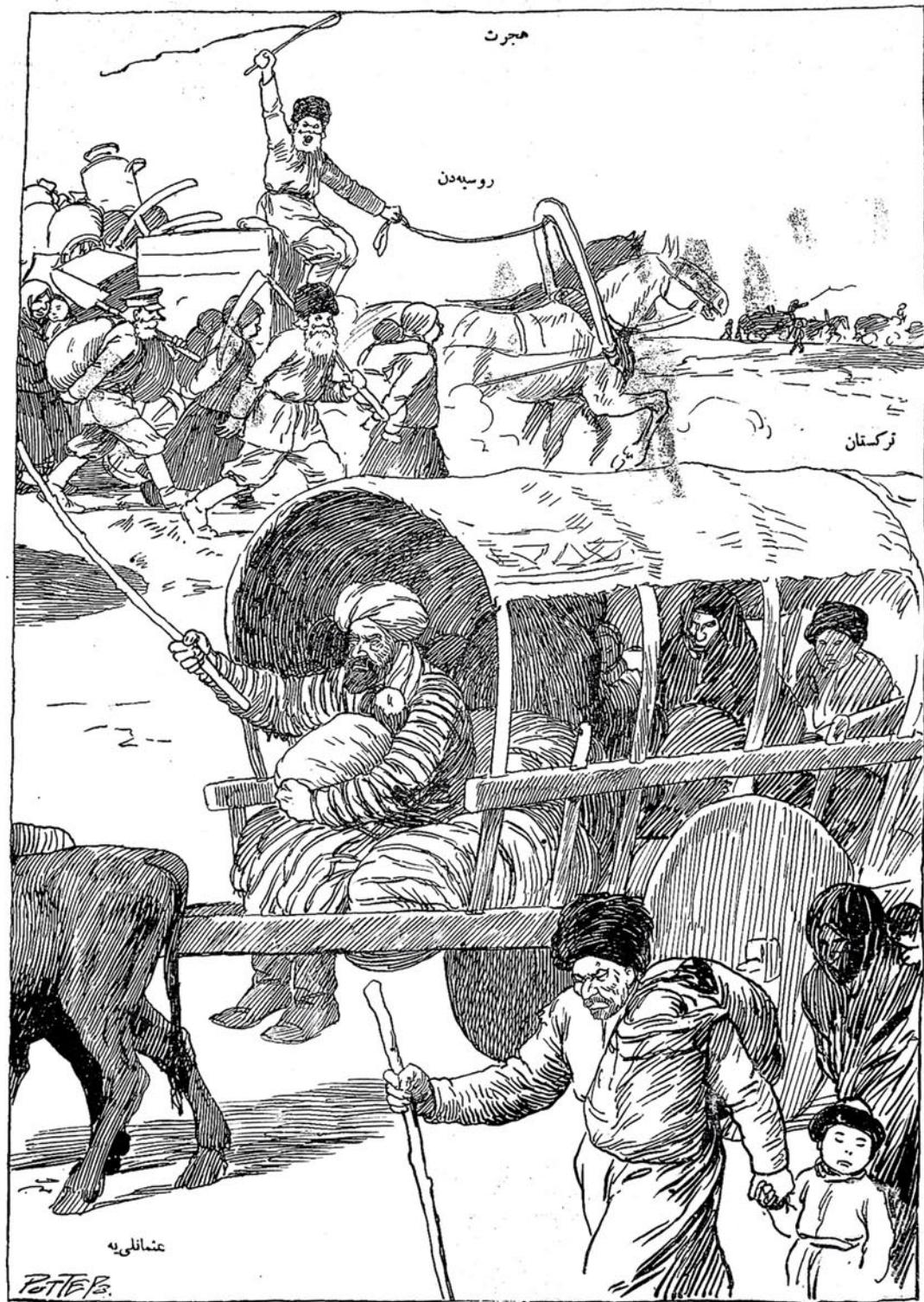
روپیدن

ترکستان

عثمانی یه

PETTER

- مسالله لیه لازم زمانه گوره چالشماق: دویلک، کے عثمانی ده بر هفته قدر، مهاجره ایکی لوقا موقه چورمه و دیرپر لر براخ بوردگئی قاج: لاسک، ایکی ایل سوگرا، آزاد او شاغل آجیندن قیرلاجاقش، کنه بوردگئمکی آتا باما مزارلری دوموزلار تاپقاغی او لاجاقش، اوردا قالان ملتک پریشان او لاجاقش، اور اسی سنک نهایش![؟] ..

فافزاده، ۱۹۰۵ - مجي ايلدوي ترقى
progress у мусульманъ 1905 г.

فافزاده، ۱۹۰۹ - مجي ايلدوي ترقى
progress у мусульманъ 1909 г.